

]

-

.[

()

-

-

.

-

.

:

:

:()

:

-

.[]

» :()

»:

[]«

:

()

()

]

[]«

.[

.[-]

:

()

-

.[]

()

-

:

.

...»

....:

...

.[]

]«

.[]

[()

.

:

-

»:

.[]

-

.[]

...

[]

»:

[-]

» :

[] «

-] «

» «

[]

[]

... »:

] «

-]

[]

[]

:

[]

»

.

]

.

-

» :

[]

۲.

21

۲۲

قاعده شبهه دارئه در قانون جنایی اسلامی

دکتر سیامک ره پیک^۱

قاعده شبهه در حدود یکی از قواعد کیفری در حقوق اسلام است. بر اساس این قاعده چنانچه برای فاعل شبهه‌ای وجود داشته باشد مجازات حد در مورد او جاری نمی‌گردد. در توضیح این قاعده مسائل مختلفی از جمله تعریف و ضابطه شبهه. حکم شبهه در غیر حدود یعنی، تعزیرات و قصاص، جریان شبهه برای حاکم و امکان تعزیر در صورت سقوط حد، قابل طرح می‌باشد. در این مقاله به مستندات قاعده و نظریات فقهای امامیه و برخی از آرای فقه عامه به جهت نزدیک کردن نظریات به یکدیگر اشاره شده است. این قاعده در کنار سایر اصول اسلامی مانند اصل براءت از پیشرفته‌ترین اصول در حقوق کیفری جدید به‌شمار می‌رود.

واژگان کلیدی: شبهه، حدود، قصاص، تعزیرات، حقوق کیفری

۱. عضو هیأت علمی دانشگاه علوم قضایی تهران